

PM 2005 RVIII (Dnr 303-1630/2003)

Yttrande till Kammarrätten i Stockholm med anledning av laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut den 17 november 2003, § 25, om renhållningsordning med avfallsplan 2002-2005 för Stockholms kommun (utl. 2003:73)

Yttrande till Kammarrätten i Stockholm

Svarstid 14 mars 2005

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som stadens yttrande till Kammarrätten i Stockholm inges och återopas förslaget från stadsledningskontorets juridiska avdelning (bilaga 1 till promemorian).
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Fastighetsägarna Stockholm (klaganden) har överklagat kommunfullmäktiges beslut den 17 november 2003, § 25, om renhållningsordning och avfallsplan 2002-2005 för Stockholms kommun. Den 9 januari 2004 avslog länsrätten klagandens yrkande om verkställighetsförbud av beslutet. Länsrätten avslog överklagandet genom dom den 29 november 2004.

Klaganden har den 22 december 2004 överklagat länsrättens dom, begärt prövningstillstånd och yrkat verkställighetsförbud. Kammarrätten har meddelat prövningstillstånd, avslagit yrkandet om verkställighetsförbud samt förelagt staden att senast den 14 mars 2005 inkomma med svar med anledning av överklagandet.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontorets juridiska avdelning som har utarbetat ett förslag till yttrande. Juridiska avdelningen har haft kontakt med renhållningsförvaltningen i ärendet.

Stadsledningskontoret föreslår i sitt tjänsteutlåtande att juridiska avdelningens yttrande överlämnas och återopas som svar till länsrätten i Stockholms län, *bilaga 1*.

Mina synpunkter

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Som stadens yttrande till Kammarrätten i Stockholm inges och återopas förslaget från stadsledningskontorets juridiska avdelning (bilaga 1 till promemorian).

2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 24 februari 2005

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Frågan om stadens befogenheter att ställa krav på fastighetsägarna kommer nu att få sin prövning av kammarrätten i Stockholm, vilket vi välkomnar. Även om frågan främst rör tolkning av gällande rättsregler vill vi understryka att det är en viktig politisk uppgift att stärka äganderätten, samt att den tolkning av rättsläget som Fastighetsägarna gör synes rimlig.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Kommunfullmäktige har genom beslut den 17 november 2003, § 25, antagit renhållningsordning med avfallsplan 2002-2005. Fastighetsägarna Stockholm (klaganden) överklagade beslutet och yrkade att det skulle upphävas. Klaganden yrkade även inhibition av beslutet. Yttrande med anledning av yrkandet om inhibition ingavs av stadsjuristen Roland Strömgren såsom ombud för staden den 11 december 2003. Länsrätten avslog yrkandet om inhibition den 9 januari 2004. Staden yttrade sig över överklagandet och en ytterligare skrift från klaganden som inkom den 7 januari 2004. Därefter inkom klaganden med inlägga med rättsutlåtanden den 20 april 2004. Staden har genom kommunstyrelsen yttrat sig över den inläggen.

Genom dom den 29 november 2004 avslog länsrätten i Stockholms län överklagandet.

Klaganden har den 22 december 2004 överklagat länsrättens dom till kammarrätten, begärt prövningstillstånd och yrkat verkställighetsförbud. Kammarrätten har beviljat prövningstillstånd, avslagit yrkandet om verkställighetsförbud samt förelagt staden att senast den 14 mars 2005 inkomma med svar med anledning av överklagandet.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 februari 2005 är i huvudsak av följande lydelse.

Sammanfattning

Fastighetsägarna Stockholm (klaganden) har överklagat kommunfullmäktiges beslut den 17 november 2003, § 25, om renhållningsordning och avfallsplan 2002-2005 för Stockholms kommun. Den 9 januari 2004 avslog länsrätten klagandens yrkande om verkställighetsförbud av beslutet. Länsrätten avslog överklagandet genom dom den 29 november 2004.

Klaganden har den 22 december 2004 överklagat länsrättens dom, begärt prövningstillstånd och yrkat verkställighetsförbud. Kammarrätten har meddelat prövningstillstånd, avslagit yrkandet om verkställighetsförbud samt förelagt staden att senast den 14 mars 2005 inkomma med svar med anledning av överklagandet.

Ärendets beredning

Ärendet har remitterats till SLK. Juridiska avdelningen har utarbetat förslag till yttrande. Kontakt har förevarit med renhållningsförvaltningen.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har genom beslut den 17 november 2003, § 25, antagit renhållningsordning med avfallsplan 2002-2005. Fastighetsägarna Stockholm (klaganden) överklagade beslutet och yrkade att det skulle upphävas. Klaganden yrkade även inhibition av beslutet. Yttrande med anledning av yrkandet om inhibition ingavs av stadsjuristen Roland Strömgren såsom ombud för staden den 11 december 2003. Länsrätten avslog yrkandet om inhibition den 9 januari 2004. Staden yttrade sig över överklagandet och en ytterligare skrift från klaganden som inkom den 7 januari 2004. Därefter inkom klaganden med inlägga med rättsutlåtanden den 20 april 2004. Staden har genom kommunstyrelsen yttrat sig över den inläggen.

Genom dom den 29 november 2004 avslog länsrätten i Stockholms län överklagandet.

Klaganden har den 22 december 2004 överklagat länsrättens dom till kammarrätten, begärt prövningstillstånd och yrkat verkställighetsförbud. Kammarrätten har beviljat prövningstillstånd, avslagit yrkandet om verkställighetsförbud samt förelagt staden att senast den 14 mars 2005 inkomma med svar med anledning av överklagandet.

Stadsledningskontorets synpunkter

Stadsledningskontoret föreslår att juridiska avdelningens förslag till svar ges in till länsrätten med anledning av överklagandet.

Bilagor

1. Förslag till svar
2. Överklagande från klaganden
3. Länsrättens dom den 29 november 2004

Till
Kammarrätten i Stockholm

Mål nr 8351-04; laglighetsprövning

Kommunfullmäktiges beslut den 17 november 2004, § 25

Fastighetsägarna Stockholm ./ Stockholm kommun

Stockholms kommun genom dess kommunstyrelse, (staden), får med anledning av Fastighetsägarna Stockholms, (klaganden), överklagande av länsrättens dom den 29 november 2004 i mål nr 22883-03 inkomma med följande svar.

Överklagandet

Klaganden har i överklagandet yrkat att kammarrätten med upphävande av länsrättens dom undanröjer kommunfullmäktiges beslut om renhållningsordning.

Klaganden har i överklagandet åberopat samma grunder och omständigheter som i överklagandet till länsrätten och i övriga inlagor.

Inställning mm

Staden bestrider klagandens ändringsyrkanden.

Staden, som delar länsrättens bedömning, åberopar vad som anförts och ingivits vid länsrätten.

I överklagandet har klaganden inte åberopat några omständigheter som medför att beslutet är olagligt enligt 10 kap 8 § pp 3 och 4 kommunallagen.

Skäl

Staden, som åberopar vad som anförts och ingivits till länsrätten, vill framhålla följande med anledning av överklagandet.

Staden har genom kommunfullmäktige antagit renhållningsordningen med erforderligt stöd i lag och förordning. Som länsrätten funnit har staden inte överskridit sina befogenheter eftersom renhållningsordningen antagits av kommunfullmäktige. Länsrätten framhåller därvidlag särskilt miljöbalkens övergripande syfte. Enligt 1 kap 1 § miljöbalken är det övergripande målet att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Som länsrätten, i enlighet med stadens inställning, funnit kan inte renhållningsordningens § 12 tolkas på det sätt som klaganden gör gällande. Bestämmelsen kan inte tolkas på så sätt att den innebär att det införs krav på ombyggnation av utrymme i byggnad i strid med plan- och bygglagen. Klagandens invändningar rörande ingrepp i äganderätten saknar därmed relevans för bedömningen målet. Bestämmelsen anger i stället att varje fastighetsinnehavare och nyttjanderättsinnehavare skall skapa möjlighet för sortering av avfallsslag enligt 13-17 §§ (grovavfall, farligt avfall, elektriska och elektroniska produkter, kasserade kylskåp och frysar och batterier). Det anges vidare att det utsorterade avfallet skall transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppkommer. Beroende på hur förhållandena ser ut i det enskilda fallet kan möjlighet för sortering av nämnda avfallsslag skapas på olika sätt.

Renhållningsordningen innebär en offentligrättslig reglering av fastighetsinnehavares och nyttjanderättsinnehavares ansvar för i detta fall tillhandahållandet av hushållsavfall för att kommunen skall kunna fullgöra sin bortforslingsskyldighet inom kommunens område. Renhållningsordning

en är ett utflöde av den kommunala förordningsmakten och utgör en generell normgivning som riktar sig både till kommunen och till enskilda. Av förarbetena till 1979 års renhållningslag anges att fastighetsinnehavaren är skyldig att överlämna avfallet till kommunen för bortforsling och att en kommun genom renhållningsordning kan ge föreskrifter om hur bortforslingsverksamheten skall vara anordnad (prop 1978/79:205 s 23 ff). Klagandens invändningar synes emellertid bygga på ett civilrättsligt resonemang, som i och för sig bestrids av staden, om ansvarsfördelningen mellan flerbostadsfastighetsägare och lägenhetsinnehavare och saknar därmed relevans för bedömningen i detta mål. Det saknas vidare stöd för att anse att fastighetsinnehavares offentlig-rättsliga ansvar för hushållsavfall som uppkommer inom fastigheten har upphört.

Det av klaganden åberopade rättsfallet RÅ 1986 ref 176, i vilket regeringsrätten uttalar att en kommun inte har rätt att befria sig från sin bortforslingsskyldighet för viss fastighet genom att utan stöd i lag ålägga fastighetsägaren motsvarande skyldighet varvid kommunen även debiterade fastighetsägaren renhållningsavgift, saknar relevans i detta mål.

Stadens beslut om renhållningsordning har antagits med erforderligt stöd i lag och innebär inte att fastighetsägare åläggs den bortforslingsskyldighet som åligger kommunen att utföra.

De av klaganden åberopade utlåtandena av professor Wiweka Warnling-Nerep och professor Anders Victorin motsäger inte stadens tolkning av de ifrågasatta bestämmelserna i renhållningsordningen och ger inte stöd för klagandens tolkning.

Sammantaget har klaganden inte visat att beslutet strider mot kommunallagen på det sätt som klaganden anför.